

Asia: VN/20721/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon pidentämistä koskevasta muutoksesta? (TTL 5 luku)

Emme kannata muutosta. Muutos olisi merkittävä heikennys valmistuvien uusien opettajien asemaan, joilla ensimmäinen työpaikka on tyypillisesti koulun lukuvuoden sisälle sijoittuva määräaikaisuus noin elokuusta seuraavan touko-kesäkuun vaihteeseen, mikä tarkoittaisi että tällainen työ ei, toisin kuin nykyisin, täyttäisi työssäoloehto. Todennäköinen seuraus olisi työmarkkinatuen ja toimeentulotuen menojen kasvu.

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon kertymistä koskevista muutoksista? (TTL 5 luku ja asetusmuutokset)

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittelystä? (TTL 6 luku ja asetusmuutokset)

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa TTL 5 ja 6 luvun muutosten vaikutuksesta työttömyysetuuden maksamisen työvoimapolitiittisiin edellytyksiin? (TTL 2 ja 2 a luku sekä 14 luvun 1 c §)

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa työttömyysetuuden sovittelun suojaosasta luopumisesta? (TTL 4 luku)

Emme kannata muutosta. Suojaosa on kannustanut hankkimaan vähäisiä tuloja, mikä osaltaan on vähentänyt esim. toimeentulotuen tarvetta, ja toisaalta, kuten esityksessäkin todetaan, tutkittua tietoa ei ole siitä että suojaosa olisi mitenkään rajoittanut työn tekemisen määrää tai suorastaan estänyt siirtymistä osa-aikatyöstä kokoaikatyöhön.

Lausuttavaa lapsikorotusten poistamisesta? (TTL 6 ja 7 luku)

Emme kannata muutosta. Työttömyysturvassa on jatkossakin syytä ottaa huomioon lasten elatuksen vaatimat lisämenot. Esityksessä todetaan muun ohella seuraavat: ”Lasten elatusavun

elatusapuserityksissä määräksi on useissa tapauksissa vahvistettu työttömyysturvan lapsikorotuksen määrä” ... ”Lapsikorotusten maksamisen ja niiden perinnän poistuessa tilanteet, joissa elatusvelvollinen ei pysty maksamaan elatusapua elatussopimuksen tai -päättökseen mukaisesti todennäköisesti lisääntyvät. Työttömyysturvan lapsikorotusten poistumisen myötä lapsen elatukseen tilitettävien

maksujen määrä pienenee mikä voi heikentää lähivanhemman elatuskykyä sekä lapsen asemaa edellä mainituissa tilanteissa. Tämä voi myös lisätä sosiaaliturvaetuuksien tarvetta.”

Lausuttavaa omavastuuajan pidentämisestä? (TTL 5 ja 7 luku)

Emme kannata muutosta. Kyseessä on leikkaus, joka heikentää työttömäksi jäävän toimeentuloa.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista ja kansalaisvaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin)? TE-hallinnon henkilöstöä edustavaa tahoa pyydetään arvioimaan vaikutuksia TE-hallinnon henkilöstöön ja sen tehtäviin, erityisesti TTL 14 luku 1 c §:n osalta.

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Käsityksemme mukaan vaikutusten arviointi, mukaan lukien useiden esitettyjen muutosten yhteisvaikutukset, olisi tullut tehdä etukäteen. Jälkikäteiset keinot rajoittunevat siihen, että Kansaneläkelaitos perusturvaetuuksien toimeenpanijana seuraa etuuksien käyttöä ja kohdentumista, esim. toimeentulotuen menojen osalta.

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

Ei lausuttavaa

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Emme kannata lomakorvauksen jaksotuksen palauttamista (TTL 3 luvun 6 §). Sen lisäksi että kyseessä on etuuden leikkaus, se asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan ne työntekijät, jotka pystyvät pitämään vuosilomansa ennen palvelussuhteensa päättymistä, ja ne jotka eivät pysty. Asia ei läheskään aina riipu työntekijän omasta tahdosta.

Kullaa Kai
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry